

Trimișii lui Dumnezeu pe pământ

Prof. univ. dr. Paul Magheru

Biserica catolică susține că trimisul lui Dumnezeu pe pământ este Papa, mesager infailibil (care nu poate greși) în materie de dogmă și morală. De la despărțirea ei de Biserica răsăriteană, de rit bizantin, după Marea Schismă din 1054, Biserica catolică, pretins universală (gr. *katholikos*-atotcuprinzător) n-a conținut să comită numeroase abuzuri, practici iezuite, indexarea sau cenzura cărților, intoleranța religioasă, arderile pe rug, abjurațiile, ostracizările, urmate de numeroase mișcări reformatoare, de secte și credințe protestante. În august 1997, de Zilele Mondiale ale Tineretului Catolic, celebrate pe Champs-de-Mars, în fața Turnului Eiffel, din centrul Parisului, Papa Ioan Paul al II-lea și-a cerut scuze și n-a ezitat să acuze abuzurile Bisericii catolice de-a lungul timpului. După numai doi ani, în 1999, același Papă Ioan Paul al II-lea a făcut o vizită în România, majoritar ortodoxă, după cea efectuată în Polonia natală, fostă și ea o țară comunistă. Suntem de părere că trimișii lui Dumnezeu pe pământ sunt în ordine părinții, profesorii, medicii, preoții și voluntarii. Primii trimiși de Dumnezeu pe pământ sunt părinții, dădători de viață, responsabili de creșterea și educarea copiilor până la maturitate. Până la vârsta școlară părinții pot fi sprijiniți de creșe sau grădinițe pentru copii. Cronologic și logic, după părinți, trimișii lui Dumnezeu pe pământ sunt profesorii, care continuă educația și instrucția copiilor de vârstă școlară, apoi universitară.

În înțeles teologic, religios, bisericesc, a educa (din lat. *ex-din*, din interior înafară și *duco*, *ducere*-a duce, a conduce) înseamnă a scoate afară răul din omul corupt, concupiscent (încălinat spre plăceri senzuale, trupești) și a introduce binele; a scoate răul pe care familia n-a reușit în cei 6-7 ani de acasă și a introduce binele, pe care aceeași familie nu avea de unde să-l prevadă pe tot parcursul vieții. J. A. Komenski, „învățătorul popoarelor”, în *Didactica Magna*, susținea că „Omul nu poate deveni om decât dacă este educat”. După aproape un secol și jumătate, filozoful Emmanuel Kant din același Imperiu habsburgic, care pe vremea lui Komenski își avea capitala la Praga, va spune același lucru: „Omul poate deveni om numai prin educație. El nu e nimic decât ceea ce face educația din el”. Prin generalizare, am putea spune și noi că oricând și oriunde ai trăi, în orice familie te-ai naște, oricâtă zestre ereditară ai moșteni, omul devine om numai prin educație. După părinți și profesori sau poate alături de ei, intervin cu necesitate medicii (lat. *medico*- a trata, a vindeca), meniți să sfătuiască sau să vindece suferințele fizice, psihice și mintale ale oamenilor. Îmi cer scuze de la catolici că n-am început cu Papa de la Roma, dar l-am inclus în categoria preoților și altor slujitori ai Bisericii. Într-o Scrisoare deschisă adresată cu șapte ani în urmă Ministrului Educației și Cercetării Științifice de atunci, aminteam printre altele avertismentul unui fost ministru al culturii din Franța, André Malraux, autorul romanului *Condiția umană*, care se simțea îndreptățit să scrie că „secolul XXI ori va fi religios, ori nu va fi deloc”. Religia, mai corect Educația religioasă, indiferent la ce nivel de învățământ, este absolut obligatorie. Educația religioasă este tot atât de importantă și necesară, rațional motivată, ca oricare disciplină obligatorie, indiferent de filiere și profiluri. Preotul sau profesorul cu studii de teologie îi inițiază pe copii și îi pune în legătură directă cu învățătura și înțelepciunea Sfințelor Scripturi, a Vechiului și Noului Testament. De altfel, religie este un cuvânt compus din prefixul latinesc *re-* din nou, mereu și *ligo-* a lega, a uni, a te pune din nou în relație, în legătură cu Dumnezeu, mai exact cu Cuvântul lui Dumnezeu. La întrebarea care dintre religiile lumii sunt mai bune, răspunsul corect ar fi cea de care aparții, din care faci parte, dacă ești convins că religia ta este cea mai apropiată de voința lui Dumnezeu, fără a le desconsidera pe celelalte. Între diferitele religii ale lumii relația n-ar trebui să fie de adversitate, ci de complementaritate. Inclusiv prozelitismul, trecerea de la o religie la alta, este un semn de slăbiciune sau interese meschine, condamnabile. Scopul orelor de Religie sau Educație religioasă este să cunoști și să respecti cele zece porunci, Legea Domnului din ceruri, și legea oamenilor de pe pământ, fără de care nu poți duce o viață liberă și fericită. N-am crezut niciodată în religiozitatea oamenilor care nu respectă legea. Poți fi bun de pus pe rană, dar nu e suficient, fiindcă bunătatea ține de suflet, pe când corectitudinea de morală, calitate spirituală superioară a omului. Bune, rele, legile trebuiesc respectate. În țări cu o democrație reală, autentică funcționează instituții, modalități de amendare, de îmbunătățire a legilor în interesul evoluției, dezvoltării și progresului.

În final, ca să nu fim acuzați că n-am dat posibilitate tuturor oamenilor să fie considerați trimișii lui Dumnezeu pe pământ, a mai rămas voluntariatul. Voluntariatul este un angajament personal,

individual sau în grup, făcut din generozitate, filantropie, dragoste de oameni în folosul comunității, de regulă în timpul liber, fără remunerație sau alte avantaje materiale. Activitățile voluntare pot fi organizate și coordonate de asociații, societăți, fundații nonguvernamentale pe domenii, zone, persoane defavorizate sau periclitate, medicină, educație, protecția mediului, situații de urgență, dezastre naturale, etc. În Oradea și județul Bihor sunt bine cunoscute și apreciate Asociația Caritas Eparhial și Fundația Comunitară Oradea.

În ce ne privește, de câțiva ani oferim consultații gratuite de limba și literatura română pentru examenele de evaluare națională și bacalaureat. Conținutul acestor consultații au fost apoi materializate în câteva cărți, publicate pe cont propriu la Edituri de prestigiu din țară, cu avantajul că scrisul rămâne, nu dispăre niciodată și poate pătrunde în cele mai îndepărtate sau dezavantajate colțuri din țară. Este vorba de cărți cu unic autor ca *Sinteze de limba și literatura română pentru reușita la bacalaureat și în viață*, *Dificultăți ale limbii și literaturii române la examenul de evaluare națională a absolvenților de clasa a VIII-a*, *Istoria culturii și literaturii universale pentru copii*, care pot fi comandate sau consultate la orice bibliotecă din țară. În prezent avem sub tipar o altă carte intitulată *Portofoliu cultural*, destinată elevilor din învățământul gimnazial și liceal, pentru cultura lor istorică, lingvistică și literară, care trebuie învățați să prețuiască mai mult portofelul cultural decât cel cu bani. Lansarea cărții va avea loc la Librăria Humanitas și Biblioteca Universității din Oradea, la o dată care va fi anunțată din timp, când cei prezenți vor primi câte un exemplar gratuit.